

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

HOTĂRÂRE

20 februarie 2020

mun. Chișinău

Nr. 45/2

Completul de contestație nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte Anatolie Minciuna

Membri Igor Mânăscurtă

Veronica Mocanu

Examinând contestația cet. Alexandru Lihovețchi împotriva deciziei Inspecției judiciare din 02 ianuarie 2020 Nr. **1529s-1849p/m** adoptată în urma examinării sesizării cu privire la circumstanțele care pot constitui abatere disciplinară și tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Dodon Viorica de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

CONSTATĂ:

1. Argumentele sesizării

La 16 decembrie 2019, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, a parvenit sesizările din numele cet. Lihovețchi Alexandru, în care se solicită examinarea circumstanțelor expuse, cu sancționarea disciplinară a judecătorului judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani Dodon Viorica.

Autorul sesizării indică despre examinarea în judecătoria Chișinău, judecător Dodon Viorica, a cauzei la cererea de chemare în judecată depuse de el împotriva Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul Justiției, cu privirea la emiterea actului administrativ, dezacordul cu hotărîrea adoptată de judecătorul nominalizat, etc.

Menționează autorul sesizărilor despre încălcarile de procedură comise de judecătorul Dodon V, la examinarea cauzei sus nominalizate, anularea hotărîrii adoptate de către Curtea de Apel Chișinău, alte încălcări comise de judecătorul nominalizat.

Consideră autorul sesizării, că judecătorul Dodon V. la examinarea cauzei a comis abateri disciplinare, prevăzute de art. 4 al.1 lit. b),c),i),p) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, de aceea judecătorul nominalizat urmează a fi sancționată disciplinar.

2. Aprecierea Inspecției Judiciare

La data de 02.01.2020 Inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, Valentin Verejan a adoptat decizia nr.1529s-1849p/m, de respingere a sesizărilor cet. Alexandru Lihovețchi pe marginea atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Dodon Viorica de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, din motivul lisei temeiurilor de abateri disciplinare, pe faptele/acțiunile descrise sunt neîntemeiate, acestea neconstituind temeiurile unor abateri disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Ca rezultat al verificării argumentelor expuse în sesizare, Inspecția judiciară nu a stabilit careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorul

vizat în sesizare a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea a fost apreciată ca fiind întemeiată și respinsă.

3. Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia din 02 ianuarie 2020, cet. Lihovețchi Alexandru a depus în termen contestație la data de 27.01.2020 (ținând cont de faptul recepției deciziei contestate la 11.01.2020), prin care își exprimă dezacordul asupra deciziei contestate fiind solicitată anularea deciziei contestate și pornirea cauzei disciplinare în privința judecătorului vizat în sesizare pentru tragerea la răspundere disciplinară a acestuia.

În motivarea contestației depuse, cet. Al. Lihovețchi a indicat în mod repetat asupra încălcărilor invocate în sesizările, indicând că Inspekția Judiciară eronat a concluzionat asupra netemeinicii sesizării.

5. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

Examinând contestația cet. Alexandru Lihivețchi împotriva deciziei Inspekției Judiciare și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de inspectorul-judecător în decizie și cele a petiționarului în contestație, Completul de examinare a contestațiilor consideră că, contestația este neîntemeiată aceasta urmînd a fi respinsă, iar decizia Inspekției Judiciare din 02 ianuarie 2020 este legală și întemeiată, urmînd a fi menținută, din următoarele argumente.

Potrivi art. 26 din Legea nr. 178 cu privire la atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor, (1) După finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).

Potrivit art. 28 din Legea nr. 178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspekției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. (3) Completele de contestație decid:

a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspekției judiciare pentru verificări suplimentare;

b) respingerea contestației ca neîntemeiată.

Astfel, verificînd circumstanțele de fapt, raportate la prevederile legale aplicabile, Completul de examinare a contestațiilor reține că, autorul sesizării indică direct la abateri disciplinare, prevăzute de art. 4 al.1 lit. b),c),i),p) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor –

b) adoptarea unei hotărîri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;

c) acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente;

i) încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, exprimându-și dezacordul cu hotărîrea adoptată și unele acțiuni ale judecătorului nominalizat în sesizare.

p) alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încît se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor, exprimându-și dezacordul cu unele acțiuni și hotărîri adoptate de judecătorul nominalizat, etc.

Completul de examinare a contestațiilor constată că, pe parcursul a. 2018 - 2019 instanțele de judecată din mun. Chișinău, Curtea de Apel Chișinău, au examinat mai multe cauze, în care autorul sesizării avea calitatea de parte în proces, unele cauze, la moment se află în proces de examinare în instanțele de fond, apel sau recurs.

La 15 martie 2019 Lihovețchi A. a depus la judecătoria Chișinău, sediul Râșcani acțiunea în contencios administrativ împotriva Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul justiției, cu privirea la emiterea actului administrativ, fiind repartizată aleatoriu judecătorului Dodon Viorica.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2019, s-a refuzat în primirea cererii depusă de către Alexandru Lihovețchi, în conformitate cu art.169 al.(1) lit. e) CPC, din motivul că pârâtului îi lipsește capacitatea de folosință.

Ne fiind de acord cu hotărîrea adoptată, la 02 aprilie 2019, Alexandru Lihovețchi a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2019, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea cauzei în aceeași instanță în același complet la etapa primirii cererii.

La 24 iunie 2019 Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, completul de judecată constituit din judecătorii Clima Vladislav, Malfi Ala, Palanciuc Ecaterina, a examinat recursul declarat de Lihovețchi A. și prin decizie a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 martie 2019, cu remiterea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Lihovețchi, împotriva Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul Justiției cu privire la emiterea actului administrativ și anularea actului administrativ, la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) în același complet de judecată.

Examinînd materialele cauzei civile sus nominalizate, la 16 septembrie 2019, judecătorul Dodon Viorica a adoptat încheierea, prin care a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a lui Alexandru Lihovețchi împotriva Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerului Justiției cu privire la emiterea actului administrativ și anularea actului, cu explicarea reclamantului Alexandru Lihovețchi, că declararea inadmisibilității acțiunii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune. Încheierea fiind cu drept de atac cu recurs în Curtea de Apel Chișinău.

Încheierea sus nominalizată a fost contestată de Lihovețchi A. cu recurs în Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.01.2020 au fost casate

încheierile din 22.07.2019 și 16.09.2019 cu remiterea cauzei pentru examinare în aceeași instanță și același complet de judecată.

Completul de examinare a contestațiilor reține că anulând încheierile din 22.07.2019 și din 16.09.2019, Curtea de Apel Chișinău a constatat că de către instanța de judecată au fost comise erori care au dus la casarea încheierilor menționate, în special remiterea la o adresă greșită, alta decât cea care aparține petiționarului a încheierii din 22.07.2019 prin care au fost constatate neajunsurile la întocmirea cererii de chemare în judecată, pentru înlăturarea neajunsurilor date, cât și respingerea prin încheierea din 16.09.2019 ca fiind inadmisibilă a cererii de chemare în judecată a reclamantului, urmare a neînlăturării neajunsurilor indicate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22.07.2019, care l-a fela fost expediată la o adresă greșită a destinatarului.

Completul de examinare a contestațiilor reține că potrivit art. 114, 115 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Anularea sau modificarea hotărârii judiciare nu atrage răspundere, dacă judecătorul care a pronunțat-o nu a încălcat intenționat legea.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Îndependența judecătorului este o premiza a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire al unui judecător decât prin procedurile judiciare stabilite (Hotărârile Curții Constituționale nr. 10 din 04 martie 1997. nr.28 din 14 decembrie 2010 și nr. 12 din 07 iunie 2011).

Conform p. 31 din hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, Curtea a subliniat, făcând referire și la alte hotărâri ale sale anterioare, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite.

Cele menționate se regăsesc și în Recomandarea CM/Rec (2010)12 a Comitetului Miniștrilor către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilități.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor reține că deși, dezacordul autorului sesizării, cu unele acțiuni ale judecătorului Dodon V., este confrimat de un act de justiție al instanței ierarhic superioare, prin care ar fi fost constatat faptul că la examinarea cauzei au fost comise erori ce se referă la expedierea pe adresa poștală greșită care nu aparține petiționarului, aceste erori nu-l pot fi imputate judecătorului care a emis actele

judecătorești, anume datorită acestor erori au fost și desființate încheierile din 22.07.2019 și respective din 16.09.2019.

Alte careva încălcări al legislației sau acțiuni ce ar constitui abateri disciplinare a judecătorului Dodon Veronica nu au fost stabilite nici de către instanța ierarhic superioară, nici de către inspecția judiciară.

Completul de examinare a contestațiilor atestă că Consiliul Superior al Magistraturii este organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești.

În caz contrar, dacă Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, ar interveni în examinarea cauzei, s-ar expune în privința hotărârii adoptate de prima instanță, dând o apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

În temeiul art. 19 alin. (3) din legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

Astfel, cu referire la afirmațiile autorului sesizării, despre abaterile disciplinare invocate în acțiunile judecătorului Dodon Viorica, se reține că, pentru a se constata existența abaterii disciplinare, prevăzută de art. 4 alin. (1), lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, este necesar a se avea în vedere definirea noțiunii de neglijență gravă.

Textul lit. b) din art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor definește abaterea disciplinară prin acțiunile de „rea-voință” și neglijență gravă de o gravitate deosebită, ca o latură care presupune afectarea actului de justiție.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare.

Prin urmare, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Ca urmare, pentru a putea reține „grava neglijență” este necesar ca judecătorul să manifeste o conduită de încălcare flagrantă a unei îndatoriri elementare profesionale cu consecințe grave asupra înfăptuirii actului de justiție, așa încât nerespectarea normelor de procedură și/sau materiale să poată fi caracterizată ca fiind o greșeală evidentă, fără justificare și cu consecințe deosebit de grave.

Din această perspectivă, în raport cu materialul probator se reține că modul în care judecătorul a procedat, este expresia gravei neglijențe în exercitarea funcției prin nesocotirea cu normele procedurale și/sau materiale ce reglementează raportul juridic examinat.

Faptele au avut consecințe grave prin încălcarea drepturilor părților, actul de justiție fiind afectat, prin ce s-a adus atingere valorilor sociale, referitoare la realizarea activității de justiție, valori care sunt transpuse în planul responsabilităților profesionale ale judecătorului, în obligații și îndatoriri profesionale, stabilite prin lege și regulamente, a căror respectare nu poate fi considerată ca având caracter facultativ pentru un judecător, din care motiv acțiunile judecătorului nu întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute de lit. b) din art. 4 a Legii nr. 178.

Totodată Completul de examinare a contestațiilor consideră că, nu pot fi încadrate acțiunile judecătorului nici pe temeiul prevăzut de lit. c) din lege ca acțiuni ale judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

Or, incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în spețele care se soluționează.

Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc.

De asemenea nu pot fi încadrate acțiunile invocate de autor pe temeiul prevăzut de lit. i), art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor *ca încălcare a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției*.

Normele imperative sunt acelea, care impun o anumită conduită, de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse.

Prin normele imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate.

Astfel, normele de drept imperativ sunt acelea care impun subiectelor de drept o acțiune sau le obligă la o abstențiune, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care, sub sancțiune, nu permit să se deroge de la ele sau să nu se aplice.

Atât din conținutul sesizării cât și din hotărârea adoptată de prima instanță nu rezultă încălcarea cărorva norme imperative, iar aplicarea legii la litigiile examinate nu constituie o încălcare a normelor imperative în procesul de înfăptuire a justiției.

Referitor la abaterea disciplinară, prevăzută de lit. p) al Legii, Completul de examinare a contestațiilor reține că, prin temeiul de la lit. p) legiuitorul a avut în vedere alte fapte decât cele prevăzute la art. 4 alin (1) din lege, care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, iar din conținutul sesizării asemenea fapte nu rezultă, temeiul fiind invocat de asemenea fără o argumentare logico-juridică corespunzătoare.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) - (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor reține că în procesul

verificării sesizării nu au fost constatate fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului Dodon V., persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 al. 1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor consideră justă concluzia Inspecției judiciare că nu au fost constatate fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului vizat în sesizare, persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 al. 1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Urmare a celor menționate, Completul de contestație consideră întemeiată și legală decizia Inspecției Judiciare din 02 ianuarie 2020 prin care s-a respins ca neîntemeiate sesizarea declarată de către cet. Lihovețchi Alexandru cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Veronica Dodon de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului vizat persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 al.1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, invocate de petiționar, Completul de contestație consideră că Inspecția judiciară întemeiat a respins ca fiind neîntemeiată propunerea de admitere a sesizării parvenite, fapte ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de admisibilitatea al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Se resping ca fiind neîntemeiate contestația declarată de către cet. Lihovețchi Alexandru împotriva deciziei Inspecției Judiciare din 02 ianuarie 2020, Nr.1529 s – 1849 p/m.

Hotărârea este definitivă.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Anatolie Minciuna
Membri	/semnătura/	Igor Mânăscuță
	/semnătura/	Veronica Mocanu